

De heer Hendrik Comvalius, coördinator van Stichting d'ONS, en de collega's van het Stichting d'ONS team,
de heer Lekram Soerdjan, minister van Landbouw, Veeteelt en Visserij, de heer Rob Baan, mevrouw Tamara de Weijer, mevrouw Joyce Sylvester, mevrouw de Ellen Kok, de heer Bert de Groot, Overige sprekers, leden van de pers, genodigden en deelnemers,

Geachte dames en heren,

Het is mij een genoegen hier vanochtend voor u te staan bij dit congres over voeding en duurzame landbouw in Suriname. Stichting Duurzame Ontwikkeling Nederland Suriname (Stichting d'ONS) heeft ook dit jaar weer een actueel en relevant thema bedacht voor dit congres. Ik ben daarom blij om hier vandaag aanwezig te zijn om namens het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit een bijdrage te leveren aan dit congres.

Het nieuwe Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) is afgelopen jaar opgericht, waar voorheen landbouw onderdeel was van het ministerie van Economische Zaken. Carola Schouten is de minister van LNV en zij heeft begin september haar visie op landbouw, natuur en voedsel gepresenteerd. Ik wil hier deze visie graag met u delen, omdat ik van mening ben dat dit raakt aan het centrale thema van dit congres.

(1)

Deze visie, landbouw, natuur en voedsel: waardevol en verbonden, is ontwikkeld tegen de achtergrond van de mondiale uitdagingen. Klimaatveranderingen worden extreem. Dit tast de voordelen aan van het beëindigen van honger en ondervoeding. Het doet ze teniet.

We delen deze zeer dringende zoektocht naar oplossingen voor een voedselveilige toekomst wereldwijd. We weten allemaal dat we tegen 2050 voedsel moeten produceren voor tien miljard mensen. De FAO schatte onlangs dat meer dan 820 miljoen mensen honger lijden. Bijna twee miljard mensen worden geconfronteerd met gezondheidsproblemen en lijden aan tekorten aan voedingsstoffen. En twee miljard mensen hebben overgewicht of obesitas vanwege hun dieet.

(2)

Onze regering concludeerde dat een toekomst voor voedselzekerheid alleen binnen bereik ligt als we de behoeften van onze unieke planeet respecteren, als we omgaan met klimaatverandering en de

biodiversiteit respecteren, als we zorgen voor onze landbouwgrond en onze omgeving, als we zorgen voor water en bodem, bijen en andere insecten, als we goed omgaan met de behoeften van de natuur en aanzienlijk rekening houden met de generaties na ons. Het is de ambitie van onze regering om op een specifieke manier aan voedselzekerheid te werken. Door een circulair systeem, waar bijna geen verspilling van voedsel wordt gemorst. Met verschillende productie- en consumptieketens. Veel korter, duurzamer. Dat systeem moet worden gerealiseerd tussen nu en het jaar 2030.

We hebben nu de kans om de land- en tuinbouw en de visserij op een andere, betere leest te schoeien Dit is in onze landbouw-geschiedenis een paar keer gebeurd. Eerst pionierend: hoe maken we de bodem bewerkbaar. Jaren 50/60 vorige eeuw: hoe zorgen we voor genoeg eten. Nu: zoveel mogelijk produceren tegen zo min mogelijk kosten.

(3)

Kern van de visie is de omslag naar kringlooplandbouw in 2030 om de toekomst van onze voedselvoorziening en de zorg voor natuur en biodiversiteit veilig te stellen. Om daar te komen en over te schakelen op kringlooplandbouw, zullen we vertrouwen op hoe we vroeger onze uitdagingen en nieuwe technologieën hebben aangepakt. We zijn ervan overtuigd dat het ons gemeenschappelijk belang is om samen naar circulaire oplossingen te zoeken. Het is essentieel dat we onze tools en oplossingen met elkaar delen.

- Boeren hebben toegang tot data nodig.

- En terwijl de wereldmarkt hunkert naar meer productie, blijven boeren cruciaal. Ze moeten een eerlijk inkomen hebben en duurzaam produceren.

- Als de klimaatverandering verder doorzet, moeten we de uitstoot van broeikasgassen verder verminderen en tot staan brengen. We hebben dan sterke behoefte aan slimme technieken en strategieën om onze voedselproductie in overeenstemming met de genoemde condities en uitdagingen te houden.

- Nieuwe samenwerking, nieuwe coalities zijn nodig. Onze typische aanpak kan nuttig zijn. Dit is de aanpak waarbij we private en publieke partners uitnodigen om hun expertise te delen en partnerschappen met meerdere belanghebbenden te creëren.

Tijdens deze conferentie komen verschillende stakeholders met innovatieve ideeën en benaderingen aan bod. Dat is een uitstekende zaak om van elkaar te leren.

Waar en hoe?

Als het éven kan ontstaan kringlopen rondom de plekken waar het vee is, of de gewassen groeien. Ook meerdere bedrijven in een streek kunnen samenwerken. En er kunnen regionale of internationale kringlopen of combinaties ontstaan.

(4)

Drie voorwaarden

1. Tegenover inspanningen en investeringen van boeren moeten eerlijke prijzen, een rechtvaardig verdienmodel en goede vooruitzichten staan. Daarvoor is belangrijk dat supermarkten meedoen. Want als we met z'n allen willen dat de boeren ons voedsel produceren, het landschap beheren, dan moeten wij voor die diensten betalen.
2. Mensen moeten de boeren, tuinders en vissers weer zien staan en weten wat er bij hun voedsel komt kijken. Als de waardering kan groeien, gaan we ook minder achteloos met voedsel om. Daarvoor is belangrijk dat we consumenten betrekken en hen helpen bewust om te gaan met de spullen die ze in hun boodschappenmandje stoppen. Een mooi voorbeeld is een breder aanbod van streekvoedsel: vlees, groente of zuivel met een identiteit en een verhaal.
3. We moeten er samen voor zorgen dat ook andere landen nieuw of beter voedsel kunnen produceren. Daar moeten we in Nederland het voortouw in nemen om onze agrarische kennis met de rest van de wereld te delen. Hiermee wordt de weg vervolgd die al langere tijd door Nederland is ingeslagen. De Nederlandse overheid ondersteunt namelijk graag initiatieven die bijdragen aan agrarische ontwikkeling in het buitenland.

(5)

Visie als meetlat

Deze visie is geen blauwdruk, ook niet vrijblijvend.

Waar kunnen dan – samengevat – beleidsvoornemens, plannen, voorstellen en dergelijke op worden getoetst?

1. dragen ze bij aan het sluiten van kringlopen, het terugdringen van emissies en het verminderen van verspilling van biomassa in het gehele voedselsysteem?

2. dragen ze wat betreft visserij bij aan een duurzaam bestandsbeheer zonder schade aan de natuurlijke omgeving?
3. versterken ze de sociaaleconomische positie van de agrarisch ondernemer in de keten?
4. leveren ze een bijdrage aan de klimaatopgave voor landbouw en landgebruik?
5. bevorderen ze de aantrekkelijkheid en vitaliteit van het platteland en dragen ze bij aan een bloeiende regionale economie?
6. leveren ze winst op voor ecosystemen (water, bodem, lucht), biodiversiteit en de natuurwaarde van het boerenlandschap?
7. is het dierenwelzijn meegewogen?
8. leveren ze een bijdrage aan de erkenning van waarde van voedsel en het versterken van de relatie tussen boer en burger?
9. versterken ze de positie van Nederland als ontwikkelaar en exporteur van integrale oplossingen voor klimaatslimme en ecologisch duurzame voedselsystemen?

Naast deze toetsingscriteria gelden voedselveiligheid en -kwaliteit altijd als basisvoorwaarden.

Concluderend, we hebben het vandaag over een essentiële sector van de economie, voor Nederland, voor Suriname, voor de wereld. Er gebeurt veel in die sector, maar de uitdagingen zijn van een zodanige omvang dat er nog veel meer moet gebeuren. Om het voedselprobleem aan te pakken, om de economie te ondersteunen, om de klimaatverandering te mitigeren. Daar zijn creatieve landbouwers voor nodig, die duurzaamheid hoog in het vaandel hebben. Om die reden verheug ik me op de uitreiking vanmiddag van een award, aan de Duurzaamste MKB landbouwer. Ik ben benieuwd welke ondernemer dit jaar door de jury is gekozen. En als laatste wil ik stichting Duurzame Ontwikkeling Nederland Suriname, met als aanjager de heer Hendrik Comvalius, hartelijk danken voor de organisatie van deze conferentie.

Ik wens u allen een succesvol en inspirerend congres toe.